

**2026 M. PAGRINDINĖS SESIJOS LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMO
UŽDUOTIES MOKINIŲ DARBŲ VERTINIMO INSTRUKCIJA**

SKAITYMAS, TEKSTO SUPRATIMAS IR LITERATŪROS BEI KULTŪROS PAŽINIMAS

(Maksimalus taškų skaičius – 15)

Klausimo Nr.	Atsakymas	Taškai	Vertinimas
Pirmas tekstas			
1.	Kirkė pataria, kaip išvengti pavojų keliaujant. Kirkė pamoko Odiseją būti santūresnį.	2	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.
2.	Uolos klajūnės	1	Už teisingą atsakymą.
3.	Hiperbolė Sąmoningas vaizdo padidinimas.	2	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.
4.	Gudrumą	1	Už teisingą atsakymą.
5.	Metafora Jūrų dievas	2	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.
6.	Iš abiejų pusių gresiantis pavojus	1	Už teisingą atsakymą.
Antras tekstas			
7.	Akropolio grožį užgožia pirmasis įspūdis.	1	Už teisingą atsakymą.
8.	Šventyklų grožį	1	Už teisingą atsakymą.
9.	Tai negrožinis tekstas, nes aprašomi tikros kelionės įspūdžiai.	1	Už teisingą atsakymą.

Klausimo Nr.	Atsakymas	Taškai	Vertinimas
Apibendrinamoji užduotis (pirmas ir antras tekstai)			
10.	<p>Parašytas ne trumpesnis kaip trijų sakinių rišlus komentaras, apibendrinantis abu tekstus, pavyzdžiui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekstus sieja kelionių tema. Pirmajame tekste Odisėjas ir jo bendražygiai bando visais būdais įveikti pavojus, o antrajame tekste autorius mėgina pajusti senosios Atėnų kultūros dvasią. • Abiejuose tekstuose kalbama apie Antikos laikus / Antikos religiją. • Abiejuose tekstuose teigiama, kad žmogus dažnai pasiduoda greitam pasaulio tempui. 	3	<p>Parašytas ne trumpesnis kaip trijų sakinių rišlus komentaras, apibendrinantis abu tekstus:</p> <p>1 taškas – pagrįstai palyginta, kuo tekstai panašūs temos (ar problemos, idėjų, vertybių) arba kitu mokinio pasirinktu požiūriu;</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstų idėjos skiriasi tuo, kad pirmajame tekste keliautojams negali sutrukdyti grįžti namo net Skila ir Charibdė, o antrajame – šiuolaikinė civilizacija ilgai trukdo pajusti senovės kultūros grožį. • Tekstuose aprašomas skirtingas požiūris į senuosius dievus. • Skiriasi tekstų vertybės / idėjos. Pirmajame tekste vertybės yra gudrumas, apdairumas ir drąsa, o antrajame tekste vertybės yra įžvalgumas, jautrumas, kantrybė. • Skiriasi tekstų žanras / parašymo laikotarpis. Pirmasis tekstas yra senovės Graikijos rašytojo Homero epo ištrauka, o antrasis tekstas yra XX a. esė. 		<p>1 taškas – pagrįstai palyginta, kuo tekstai skiriasi temos (ar problemos, idėjų, vertybių) arba kitu mokinio pasirinktu požiūriu;</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Pritariu esė idėjai, kad ne taip lengva šiuolaikiniame mieste pajusti istorijos dvelksmą, nes dabartinio gyvenimo apraiškos užgožia senovės didybę. 		<p>1 taškas – išsakytas pagrįstas pritarimas ar nepritarimas pasirinkto teksto idėjoms.</p>
	<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeigu mokinio lyginimo pagrindas (tema, vertybės, idėja, parašymo laikas ir pan.) yra aiškus iš mokinio komentavimo, toks atsakymas laikytinas tinkamu. • Netinkami atsakymai, kai tekstai lyginami nevienodu pagrindu, pvz., <i>tekstai skiriasi, nes pirmajame tekste Odisėjas yra kankinamas, o antrame žmogui nieko nereikia daryti</i>. Taip pat netinkami labai platūs, visai (grožinei ir negrožinei) literatūrai būdingi požymiai, pvz., <i>tekstai panašūs tuo, kad yra abu išgalvoti, nėra tikrų faktų</i>. • Galimi ir kitokie argumentuoti komentarai. 		

KALBOS PAŽINIMAS IR VARTOJIMAS

(Taškai dalijami iš dviejų. Maksimalus taškų skaičius – 15)

Klausimo Nr.	Atsakymas	Taškai	Vertinimas																
1.	<p>Kokia įnoringai išranki mūsų atmintis. Psichologai yra pastebėję, kad žmogaus atmintis selektyvi ir nepatikima. Bet kartais ji per daug patikima. Prisimenu daugybę visokių nereikšmingų smulkmenų iš tolimos praeities. O kai ką užmiršti norėtusi, bet tolimos praeities epizodas stoja man prieš akis ir įžūliai sako: žiūrėk, kaip kvailai tu tada pasielgei. Nemažai metų nugyvenęs žmogus būna laiko tėkmėje perėjęs skirtingąsias istorijos epochas. Ir atmintis negali griežtai pasakyti, nuo kurių metų daug kas pasikeitė, nes pokytis buvo lėtas.</p>	10	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.																
2.	<table border="1" data-bbox="353 863 1272 1155"> <thead> <tr> <th data-bbox="353 863 674 938">Žodis</th> <th data-bbox="674 863 1272 938">Kalbos dalis (ar veiksmažodžio forma)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="353 938 674 1013">stipriau</td> <td data-bbox="674 938 1272 1013">Aukštesniojo laipsnio prievoksmis</td> </tr> <tr> <td data-bbox="353 1013 674 1088">nesibaigiančius</td> <td data-bbox="674 1013 1272 1088">Veikiamosios rūšies dalyvis</td> </tr> <tr> <td data-bbox="353 1088 674 1155">troškimus</td> <td data-bbox="674 1088 1272 1155">Bendrinis daiktavardis</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="353 1174 981 1453"> <thead> <tr> <th data-bbox="353 1174 674 1249">Žodis</th> <th data-bbox="674 1174 981 1249">Sakinyje eina</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="353 1249 674 1324">stipriau</td> <td data-bbox="674 1249 981 1324">Būdo aplinkybe</td> </tr> <tr> <td data-bbox="353 1324 674 1399">nesibaigiančius</td> <td data-bbox="674 1324 981 1399">Pažyminiu</td> </tr> <tr> <td data-bbox="353 1399 674 1453">troškimus</td> <td data-bbox="674 1399 981 1453">Papildiniu</td> </tr> </tbody> </table>	Žodis	Kalbos dalis (ar veiksmažodžio forma)	stipriau	Aukštesniojo laipsnio prievoksmis	nesibaigiančius	Veikiamosios rūšies dalyvis	troškimus	Bendrinis daiktavardis	Žodis	Sakinyje eina	stipriau	Būdo aplinkybe	nesibaigiančius	Pažyminiu	troškimus	Papildiniu	6	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.
Žodis	Kalbos dalis (ar veiksmažodžio forma)																		
stipriau	Aukštesniojo laipsnio prievoksmis																		
nesibaigiančius	Veikiamosios rūšies dalyvis																		
troškimus	Bendrinis daiktavardis																		
Žodis	Sakinyje eina																		
stipriau	Būdo aplinkybe																		
nesibaigiančius	Pažyminiu																		
troškimus	Papildiniu																		

Klausimo Nr.	Atsakymas	Taškai	Vertinimas
3.	1. Užjausti vieni kitus išmokstame bendraudami tarpusavyje. 2. Nepavyko laimėti dviejų konkursų iš eilės. 3. Užuot rodę meilę, pagarbą ir užuojautą, jie pasirinko tylėti. 4. Turėti tikrą draugą man ir reiškia būti laimingam .	4	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.
4.	<p>Besimokant matematikos, lavinamas matematinis mąstymas – gebėjimas analizuoti, struktūrizuoti bei spręsti problemas, remiantis logika ir abstrakcijomis.</p> <p>Reikia suprasti, kad matematika – ne tik skaičiavimas ir algebra, bet ir kitos sritys, tokios kaip logika, erdvinis mąstymas, žodinių uždavinių sprendimas.</p> <p>Matematika – atskira, universali ir visame pasaulyje suprantama kalba, juk arabai, kinai vartoja lygiai tokią pat matematinę kalbą, kaip ir mes, tik apie tai nesusimąstome.</p> <p>Nors kadaise visi bijojo interneto, kino ir kitų technologijų, pasaulis nesugriuvo, atvirkščiai, tai tik padėjo žmonijai eiti pirmyn.</p>	4	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.
5.	1. Sudėtinio prijungiamojo sakinio šalutinis dėmuo 2. Aiškinamosios sakinio dalys po apibendrinamojo žodžio 3. Išplėstinė pusdalyvinė aplinkybė 4. Sudėtinio bejungtukio sakinio dėmenys 5. Priedėlis 6. Sudėtinio sujungiamojo sakinio dėmenys	6	Po 1 tašką už kiekvieną teisingą atsakymą.

RAŠYMAS IR TEKSTO KŪRIMAS

(Maksimalus taškų skaičius – 30)

(vertinama pagal Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rašymo ir teksto kūrimo užduoties bendruosius vertinimo kriterijus: <https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/07/PUPPrasymovertinimokriterijai.pdf>)
